

не і розуміли його лиш такі учені люди, як жреці. Відразу читати рунове письмо не можна було. Треба було його якось відгадувати.

Часом, щоби не забути, що маємо щось зробити, вяжемо собі на хусточці гуз. Для когось іншого такий гуз не має ніякого значіння, але нам пригадує на обов'язок, або якусь обітницю, про яку моглиби забути. З того гуза при помочи пам'яті, відчитуємо, що маємо зробити.

У старинних Хіншів такий гуз багато тисячів літ перед Хр. мав ще більше значіння. У них спосіб вязання тих гузів на ланку або шнурку не лише пригадував на щось, але був одним з средств, яким поро зумівалися ті, що посилали собі такі шнури з гузами.

Письмо гузове.

Один саме вязав ті гузи в відповідний спосіб з якоюсь означеною думкою, а другий відгадував з тих гузів его волю-бажання.

І хоч який то ще примітивний спосіб по розуміванню, то все таки один з ліпших. Було то отже гузове письмо. Про хінське гузове письмо маємо одначе тільки згадку у деяких дослідників хінської старини. Подибуємо сліди такого письма й у деяких європейських краях.

Приміри гузового письма найшли й в Америці, передовсім в державі Перу. Навибали там шнури з гузами і при помочи тамошніх мешканців удалося відгадати їх значіння.

Шнур такий виглядає так: на головний шнур грубий навіязуєся тонші шнури попередні, пов'язані в гузи в різних місцях, в різнім віддаленню від головного шнура та від себе, далі ще барва шнурів має повне з гори означене значіння. Як пр. означували стан війська — на першій шнурку поперечним умібулавами і т. д. Особні грубіші гузи означували провідників. В той і подібний спосіб висилали военний звіт з поля битви. Як на шнурах треба було означити число пр жовітрів, то звичай-